

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ ПРИЗВОДИТЬ ДО ПРОДОВОЛЬЧОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Російсько-українська війна затягується. Окупанти знищують цивільну інфраструктуру міст і сіл, захоплюють або знищують сільськогосподарську техніку, елеватори, вантажні термінали.

За попередньою оцінкою **Програми розвитку ООН** внаслідок війни, яка може затягнутись, майже 30% населення потребуватиме життєво необхідної гуманітарної допомоги. Загалом, конфлікт безпосередньо торкнеться близько 18 млн осіб, а понад 7 млн стануть внутрішньо переміщеними особами.

Це означає, що третина українців може мати проблеми з отриманням харчових продуктів. Дехто говорить про загрозу голоду. І ця загроза може стати реальною, якщо на неї не відреагувати якомога швидше.

ВИКЛИКИ У НАС СЕРЙОЗНІ:

Військові дії та окупація регіонів з найбільшими площами зернових та олійних культур і овочів призвели до зниження виробництва продукції.

Відсутність паливно-мастильних матеріалів для посівної, знищення ворогом значної кількості сільгоспмашин підвищують ризик скорочення посівних площ під ярими культурами на полях решти регіонів.

Руйнування багатьох великих птахофабрик на сході і півдні, ускладнення логістики з поставки кормів, преміксів, ліків на птахофабрики, нищення великих складів готової продукції спричинили зменшення постачання птиці.

Це реальні виклики, з якими Україна та її територіальні громади стикаються вперше.

Одні з найважливіших питань, які мають бути вирішені у громаді – як не допустити голоду, як створити умови самозабезпечення громади основними продуктами завдяки їх вирощуванню у громаді, як виробити ці продукти у такій кількості, аби їх вистачило і тим, хто знаходиться зараз у зоні гуманітарної кризи, і тим, хто захищає країну на передовій?

Сади Перемоги – наша відповідь окупантам, які хочуть залишити українців без продуктів.

Кожне селянське домогосподарство, кожна сім'я, яка вимушено переселилась у село, кожна міська сім'я, яка має дачу чи город, кожна територіальна громада, яка має комунальні землі – мають включитись у програму самозабезпечення харчовими продуктами, обробити, засіяти/засадити свої земельні ділянки – створити свої Сади Перемоги.

ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ ХАРЧОВИМИ ПРОДУКТАМИ ЖИТЕЛІВ ГРОМАДИ І НЕ ТІЛЬКИ?

Поради для громад

**Сади
перемоги**

Городні війська України

ПІДГОТОВКА

Головам громад разом із своїми заступниками, керівниками фінансового, економічного підрозділів необхідно обговорити ризики продовольчого забезпечення громади, надати оцінку залежності громади від постачання продовольства ззовні та визначити ризики від обмеження такого постачання.

За наслідками обговорення слід прийняти рішення про підготовку розширеного засідання виконкому за участі усіх старост, представників різних соціальних спільнот громади, підприємців, директорів шкіл, священників, активістів для розгляду питання: «Про продовольчу безпеку громади і заходи із збільшення виробництва у громаді харчових продуктів».

На цьому засіданні має бути роз'яснено нинішню ситуацію з продовольчою безпекою та можливі ризики її загострення, обговорено шляхи мінімізації цих ризиків, вмотивовано людей до серйозної роботи з покращення самозабезпечення.

На засіданні варто показати презентацію **Сади Перемоги**, а за результатами засідання потрібно утворити робочу групу з впровадження програми самозабезпечення громади харчовими продуктами Сади Перемоги.

Кожне селянське домогосподарство, кожна сім'я внутрішньо переміщених осіб, яка переселилась у село, кожна міська сім'я, яка має дачу чи город, кожна територіальна громада, яка має комунальні землі – усі мають включитись у програму самозабезпечення харчовими продуктами, обробити, засіяти/засадити свої земельні ділянки – створити власні Сади Перемоги!

РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНА РОБОТА

Проведіть широку роз'яснювальну роботу у громаді про необхідність максимального використання Садів Перемоги для самозабезпечення продуктами. Включіть у цей процес старост, депутатів місцевої ради, вчителів, священників, інших авторитетних жителів громади. Організуйте та проведіть сходи сіл, використовуйте для цього місцеві групи у соціальних мережах. Використовуйте при цьому інформаційні матеріали, які ви можете отримати із сайту **«Сади Перемоги»**.

ОЦІНКА ПОТРЕБИ ГРОМАДИ У ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ

1. Оцініть реальну кількість жителів у громаді.
2. Максимально точно з'ясуйте чисельність постійних жителів громади, внутрішньо переміщених осіб та тих, хто приїхав до батьків/родичів у громаду з інших місць.
3. Розрахуйте потребу у харчових продуктах на основі даних про кількість жителів та норм споживання окремих категорій продуктів. Для цього скористайтесь **калькулятором** розрахунку обсягу споживання овочів.

РІЧНА ПОТРЕБА В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ ДЛЯ ОДНІЄЇ ЛЮДИНИ*

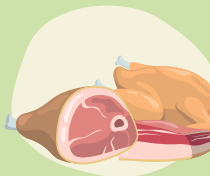
МОЛОКО І МОЛОКО-
ПРОДУКТИ – 201,9 кг

ФРУКТИ, ЯГОДИ –
56,5 кг

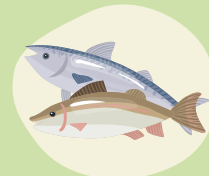
ХЛІБ, КРУПИ ТА
МАКАРОННІ ВИРОБИ – 96,6 кг

М'ЯСО – 53,8 кг

ОВОЧІ РІЗНІ – 164 кг

РИБА – 12,4 кг

ЯЙЦЯ – 278 шт.

ЦУКОР – 27,8 кг

ОЛІЯ – 12,3 кг

Дані орієнтовні, проте достатні для визначення мінімально необхідного продовольчого кошика. Для оцінки індивідуальної потреби у продуктах слід враховувати особливості харчування конкретної людини.

*Підготовлено на основі даних про споживання продуктів в Україні у 2020 році.

САДИ ДЛЯ ПЕРЕМОГИ!

ЗАЛУЧЕННЯ НОВИХ МЕШКАНЦІВ ВАШОЇ ГРОМАДИ

1. Допоможіть вимушено переселеним мешканцям із житлом.

Визначте, скільки є порожніх хат, які ще придатні для проживання. Перепишіть по кожній вулиці такі хати - через сусідів, поліцію, з'ясуйте контакти власників і домовтесь про їх тимчасове чи постійне використання переселенцями. Якщо можна викупити ці хати - викупіть, якщо власники відсутні - приймайте рішення про заселення самостійно, попередньо проконсультувавшись з обласною військовою адміністрацією, яка зараз має такі повноваження.

2. Оцініть людський потенціал нових жителів вашої громади.

З'ясуйте якомога точніше скільки людей до вас переїхало, їх статево-віковий склад, фахові навички, готовність працювати чи просто допомагати громаді. Для цього можна використати анкету з QR-кодом. Доцільно розмістити її у місцевих магазинах, на дошках оголошень, в сільраді, старостатах.

Це важливо для залучення людей до реальної роботи, відкриття бізнесу, розуміння перспектив їх перебування у громаді.

ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ТА ПОТРЕБ ГРОМАДИ ДЛЯ ПОСІВНОЇ

1. Визначте можливість вирощування місцевими фермерами круп'яних та бобових культур: гречка, пшоно, овес, квасоля, горох.

! Допоможіть фермерам та заплануйте їх вирощування на комунальних землях силами комунального підприємства.

2. Визначте потреби у насінні, паливно-мастильних матеріалах для комунального підприємства.

! Шукайте можливості частково отримати насіння чи іншу допомогу від донорських організацій, міст-побратимів, виробників насіння в Україні.

3. Проведіть облік земельних ділянок, що використовуються чи можуть бути використаними для розширення виробництва: присадибні ділянки, городи за селом, городи покинутих дворів, земельні ділянки шкіл, землі комунальної власності, що мають потенціал для вирощування рослинництва чи випасання худоби. В містах можна використати прибудинкові території багатоквартирних будинків (в тому числі ОСББ).

! Встановіть контакти з власниками земельних ділянок, які не обробляються, для включення цих ділянок у виробництво.

4. Зберіть потреби домогосподарств, яким потрібно надати допомогу для освоєння земельних ділянок і для збільшення обсягів вирощування продуктів:

- оцініть масштаби допомоги у оранці земель – скільки Га потребує весняної оранки, хто може цю оранку зробити, скільки для цього потрібно паливно-мастильних матеріалів, хто може їх поставити і скільки на це потрібно коштів;
- сформууйте перелік культур, які будуть вирощуватись, скільки площ під ці культури відводиться, які домогосподарства за це беруться.

Матеріали: [Таблиця-калькулятор](#);

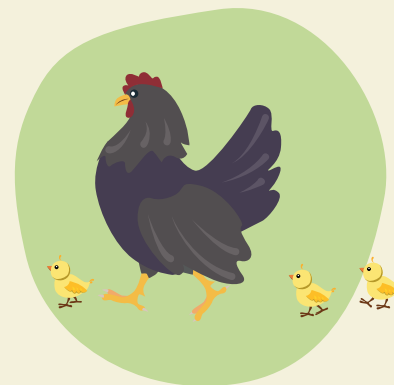
- на основі розуміння площі та бажаного переліку культур, визначте потребу у посівному/посадковому матеріалі, можливість закупівлі за кошти громади або потребу у зовнішній допомозі.

ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПОТРЕБ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА

Проведіть таку ж роботу для оцінювання можливостей та потреб з вирощування курей, качок, гусей, перепілок, кролів, кіз, ВРХ, риби.

Визначте домогосподарства у громаді, які:

- хочуть займатись тваринництвом та що їм для цього потрібно;
- домогосподарства, які вже займаються тваринництвом та готові поділитись приплодом, досвідом, іншими ресурсами.

РЕАЛІЗАЦІЯ

Починайте реалізацію програми Сади Перемоги якомога швидше, адже час повернути не можна. Всі культури мають бути посіяні/посаджені вчасно. Організуйте консультаційну допомогу домогосподарствам, особливо початківцям – переселенцям, молодим сім'ям. Залучіть до цього місцевих агрономів, вчителів біології, віднайдіть домогосподарства, які успішно займаються вирощуванням овочів на своїх ділянках, передбачте фінансування для таких дорадників.

Після оцінки потреб, підготуйте мотиваційні звернення до потенційних партнерів - міжнародних донорів, центрів гуманітарної допомоги, іноземних посольств, міст-побратимів для отримання від них підтримки. При цьому не намагайтесь записати в такі звернення все, що вам потрібно взагалі і у максимальному масштабі. Думайте глобально, дійте локально. Просіть найважливіше у поміркованому обсязі, так простіше. Робіть це спільно з громадськими організаціями, які діють у вашому регіоні і мають досвід роботи з міжнародними партнерами - вони можуть допомогти порадами та написанням заявок на підтримку.

Переговоріть з місцевими підприємцями, як разом можна вийти з цієї непростой ситуації. Правильна, дружня комунікація дуже допомагає.

Досягайте малих швидких успіхів і показуйте їх іншим. Користуйтеся різними інформаційними ресурсами, використовуйте нові технології для вирощування, допомагайте тим, хто прагне щось робити, не витрачайте зусиль на тих, хто не хоче працювати і всім незадоволений.